

Samenwerken in de triple helix biedt kansen en levert energie op

Provincies staan samen met gemeenten, rijk, maatschappelijke partners én ondernemers voor complexe transities op het vlak van klimaat, energie, grondstoffenschaarste, stikstof, ruimte, natuur- en gebiedsontwikkeling, wonen, arbeidsmarkt, infrastructuur en mobiliteit.

Voor deze transities is een sterke en vitale provinciale economie van groot belang. In dit manifest reiken we als The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen handvatten en aandachtspunten aan, mede namens onze kennisinstellingen, ondernemers en brancheorganisaties. Hoe maken we een ondernemersvriendelijk provinciaal beleid, dat bijdraagt aan een brede welvaart in de provincie Gelderland en versnelling in onze transities?

Samenwerken in Lifeport voor een gezond en duurzaam leven!

1 Stikstof en ecologie/economie

Door het stikstofprobleem is er nauwelijks tot geen ontwikkelruimte voor woningbouw en veel ondernemers initiatieven en projecten op het gebied van duurzame ontwikkelingen, infrastructuur, innovaties, klimaatadaptatiemaatregelen en energietransitie zijn tot stilstand gekomen. Het bedrijfsleven vraagt aan provincies om alles op alles te zetten om zo snel mogelijk via de gebiedsgerichte aanpak en via externe saldering stikstofruimte vrij te spelen. De neveneffecten van de stikstofcrisis worden als zeer schadelijk ervaren voor het Nederlandse vestigingsklimaat.

Voor natuurbeleid en inrichting van het landelijk gebied zal meer samenhang in beleid geformuleerd moeten worden. De balans tussen economie en ecologie is van groot belang. Het regionaal bedrijfsleven kan en wil daarin ook een relevante rol spelen. Vooral nu droogte, bevaarbaarheid van rivieren, waterschaarste en leveringszekerheid van water aan bedrijven en industrie hoog op de agenda staan.

The Economic Board denkt strategisch mee met ministeries, maar kan ook zeker op provinciaal niveau van strategische waarde zijn. Met Van Hall Larenstein en Wageningen University & Research denken we niet in alleen in onze regio mee, maar werken we ook samen met Food Valley aan economische, landelijke alternatieven. Meedenken in advisering voor natuurbeleid, inrichting van het landelijk gebied, balans tussen economie en ecologie is van groot belang. Ook het bedrijfsleven wil hierin ondersteunen bijvoorbeeld als het gaat om bodemkwaliteit, klimaat adaptatie, hittestress en droogte. In de kennishub Soil Valley werken onze kennisinstellingen en bedrijven samen op gezonde en klimaatbestendige bodems.

2 Energie en klimaat

Het energie- en klimaatbeleid in Nederland raakt in een urgente en cruciale fase van uitvoering. Hierin spelen de provincie en de regio (onder andere via de RES) een belangrijke rol.

Om de grote ambities voor beide themas waar te kunnen maken is provinciale ondersteunende vergunningverlening voor het bedrijfsleven (inclusief de industriesectoren) noodzakelijk.

Ook zal de provincie zich actief moeten bemoeien met het toekomstbestendig maken van de energie-infrastructuur, onder andere op bedrijventerreinen, om zoveel mogelijk netwerkcongestie te voorkomen. Beschikbaarheid van voldoende energie is een absolute vestigingsvoorwaarde voor bedrijven. In de GEIS (Gelderse Energie Infrastructuur) samenwerking kan de provincie samen met het bedrijfsleven werken aan een strategie die in kaart brengt hoe vraag en aanbod van energie zich gaan ontwikkelen.

Ook is The Economic Board betrokken bij decentrale energiehub, waar in bedrijfsterreinen samen optrekken met woonwijken.

Betrek ondernemerspartijen actief en zet hen ook bestuurlijk aan tafel want bedrijven en bedrijventerreinen kunnen in het kader van de energietransitie een belangrijke rol vervullen bij het behalen van de Gelderse doelstelling van 55% Co2 reductie in 2030. Hier liggen diverse kansen voor energiebesparing maar ook kansen voor het creëren van energieopslag, het toepassen van innovaties en het opwekken van duurzame energie.

The Economic Board werkt op dit gebied nauw samen met de uitvoeringsorganisaties Connectr en Kiemt.

3 Circulaire economie

De regio Arnhem-Nijmegen is de circulaire regio van Nederland. Circulaire hotspots in de regio zijn bijvoorbeeld InnoFase in Duiven, TPN-West in Nijmegen / Beuningen en Industriepark Kleefse Waard (IPKW) in Arnhem.

The Economic Board maakt circulaire plannen in de regio met programma's als Lifeport Circular Lab (LCL) en Via-T. LCL werkt aan het versterken van thematische hubs in het totale ecosysteem waarin wordt gewerkt aan een betere samenwerking, kennisdeling en aan het vormen van leeromgevingen van de professional van de toekomst.

Het initiatief Via-T, de weg naar techniek, zorgt voor een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van kennis en vaardigheden op het gebied van circulair bouwen.

De provincie kan blijven bijdragen, zoals zij nu ook al doet, aan dit succes door een financiële- en ondersteunende rol op zich te nemen en door organisatie- en uitvoeringskracht en (financieel) loopvermogen te faciliteren. Zij kan het proces aanjagen en bewaken door mee te werken aan het afstemmen, het integreren en het clusteren van programma's.

Op die manier kan de impact worden vergroot en kan er tegelijk een versnelling plaatsvinden in de woonopgave én onze concurrentiepositie verstevigd.

4 Health en Hightech

Health & Hightech zijn twee belangrijke economische clusters voor de regio, die kunnen bijdragen aan een brede maatschappelijke welvaart.

The Economic Board werkt nauw samen met Briskr, de uitvoeringsorganisatie op de sectoren Health en Hightech die we duurzaam moeten bestendigen.

De zorgsector is de grootste werkgever in de regio Arnhem-Nijmegen. Inmiddels werkt drie op de zeven werknemers in de gezondheidszorg. Vanwege de samenstelling van onze arbeidsmarkt is het probleem in onze regio extra urgent. Als er geen nieuwe ontwikkelingen, innovaties of andere systemen worden doorgevoerd, kan dit oplopen naar één op de drie.

De uitdagingen in de zorg zijn complex en organisatie-overstijgend. Alleen door samenwerking kunnen we deze het hoofd bieden en leiden naar een passend zorgsysteem.

Het is nodig om de huidige consequente samenwerking tussen zorginstellingen, bedrijfsleven, overheden, wijkorganisaties en woningbouwcoöperaties verdergaand te intensiveren over een langere termijn. Alleen zo kunnen we daadwerkelijk impact realiseren en het verschil maken voor patiënten en inwoners. Daarbij richten we ons meer op gezondheid en voorkómen van ziekten dan alleen op de zorg. De afgelopen jaren is de samenwerking al goed tot stand gekomen met leden in onze Board vanuit Raboudumc en Radboud Universiteit. Maar in onze regio zijn veel meer kansen en impact vanuit een verdere samenwerking mogelijk. Daarom is de bijdrage van de provincie zeer relevant om aan te sluiten en samen verder te bouwen aan de meest innovatieve zorgregio voor een gezond en duurzaam leven.

5 Arbeidsmarkt en onderwijs

De krapte op de arbeidsmarkt is voor ondernemers en onze kennisinstellingen een bron van grote zorg. Om de economische ambities te realiseren op het gebied van bijvoorbeeld woningbouw en energietransitie is een goed functionerende arbeidsmarkt die toekomstbestendig is een voorwaarde. Een arbeidsmarkt waar vraag en aanbod van talenten op de juiste manier met elkaar worden gematcht zodat deze optimaal benut kunnen worden.

Voor arbeidsmarkt en onderwijs kan de provincie een relevante rol vervullen als aanjager en als regisseur. Dit is het afgelopen jaar al goed op gang gekomen door het ondertekenen van het Human Capital Akkoord in triple helix-verband.

We kunnen een stimulans geven aan de ontwikkeling van de arbeidsmarkt door met het bedrijfsleven, onderwijs en gemeenten samen te werken aan Leven-Lang-Ontwikkelen en Behoud en Aantrekken van talent in de regio. Besteed als provincie daarbij ook aandacht aan passende en ondersteunende financiering (onder andere vanuit innovatiegelden en/of Regio Deals).

Regio Deal

Bovenstaande punten zijn meegenomen in de aanvraag van de Regio Deal Gezonde groene groei. Het Rijk sluit een deal met de regio Arnhem-Nijmegen is samen met regionale partijen gestart met het dealmakingsproces.

Wij vragen de provincie om in haar coalitieakkoord een intentieverklaring op te nemen de Regio Deal te ondersteunen met cofinanciering ook voor 2024-2026 op projecten van bovengenoemde thema's die onze brede welvaart tegoeed komen.

Tot slot

Zoals u ziet acteert de The Economic Board op belangrijke strategische maatschappelijke vraagstukken. Graag gaan we met u, als politieke vertegenwoordigers, in gesprek over deze verschillende thema's omdat de maatschappelijke uitdagingen die tegelijk op ons afkomen complex en omvangrijk zijn. Publiek-private samenwerking is dan ook cruciaal. Vanuit de The Economic Board, met de kennisinstellingen, de ondernemers en de overheid, VNO-NCW Midden, MKB-Nederland, willen we hieraan graag onze bijdrage leveren.

Radboudumc

CCV

byondis

ROC NIJMEGEN

VNO-NCW
MIDDEN

GROENE
METROPOOL
REGIO ARNHEM
NIJMEGEN

Radboud Universiteit

NXP

Regio
Foodvalley

alliander

H
hoogwegt

GEMEENTE
Arnhem

Nijmegen

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

van hall
larenstein
university of applied sciences

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

Mercator II, Toernooiveld 300

6525 EC Nijmegen

bureau@theeconomicboard.com

www.theeconomicboard.com